

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Eesti finantssektori olukord ja peamised riskid

22. november 2023

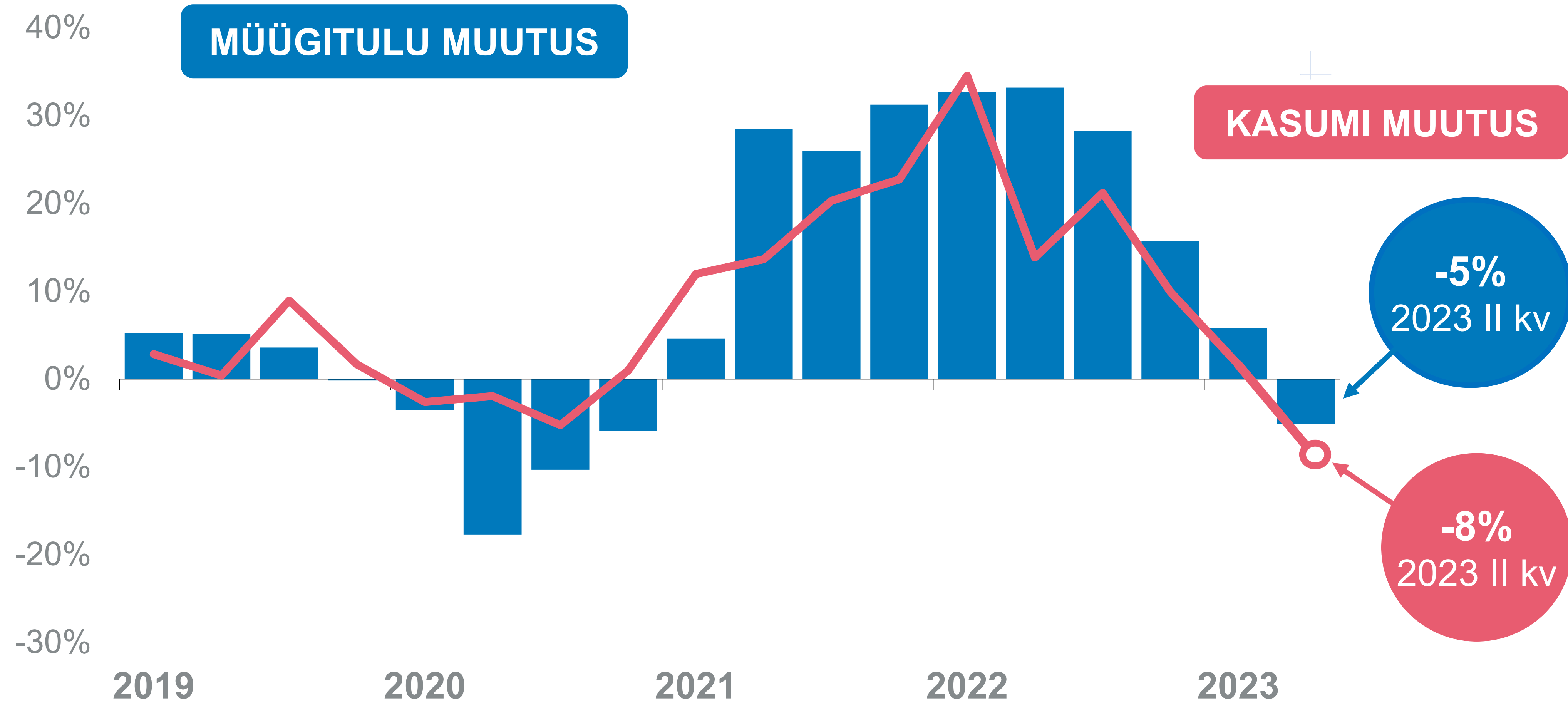
Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Finantsstabiilsuse ülevaate peamised teemad

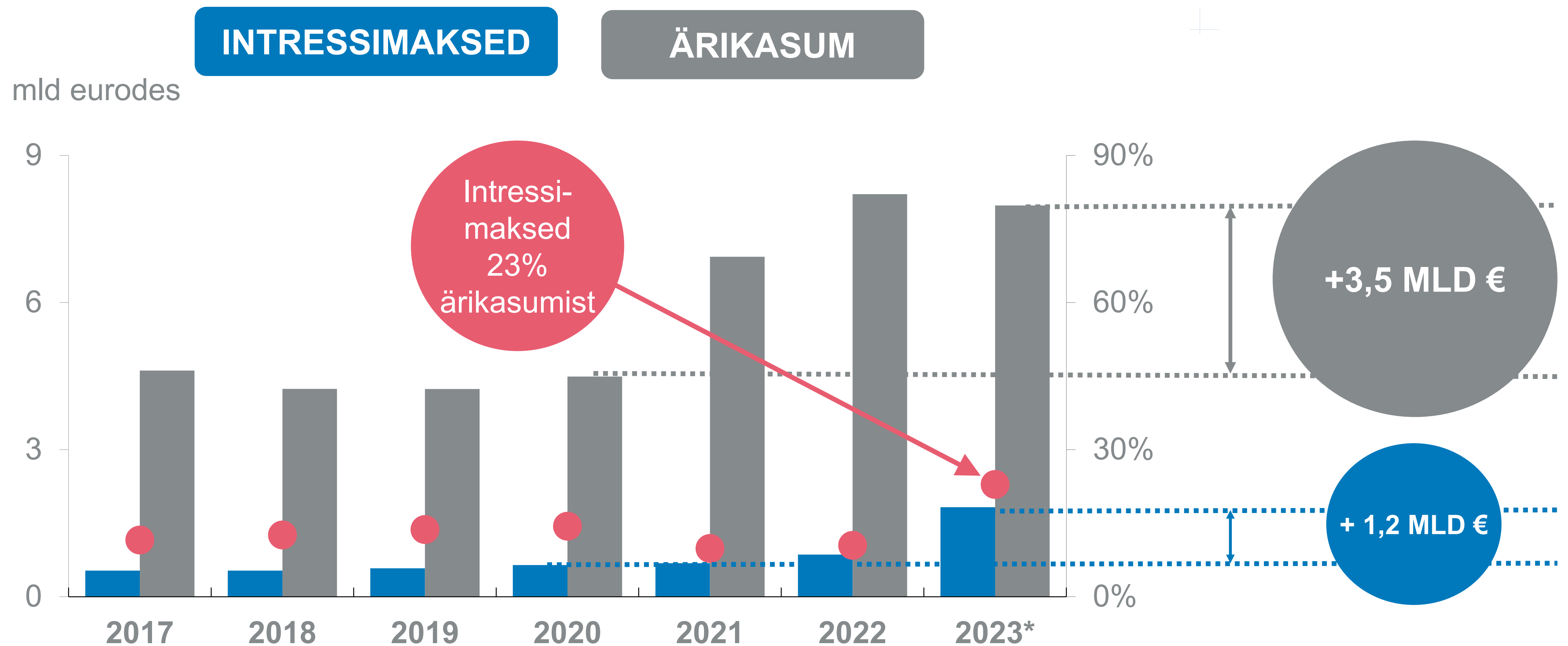
- Kuidas pered ja ettevõtted majanduslanguse ja kõrgemate intresside keskkonnas laenumaksetega hakkama saavad?
- Kuidas mõjutab intressimäärade tõus pankade tulusid ja kulusid?
- Kas pangad saavad vajaduse korral hakkama ka võimalike kasvavate laenukahjumitega?

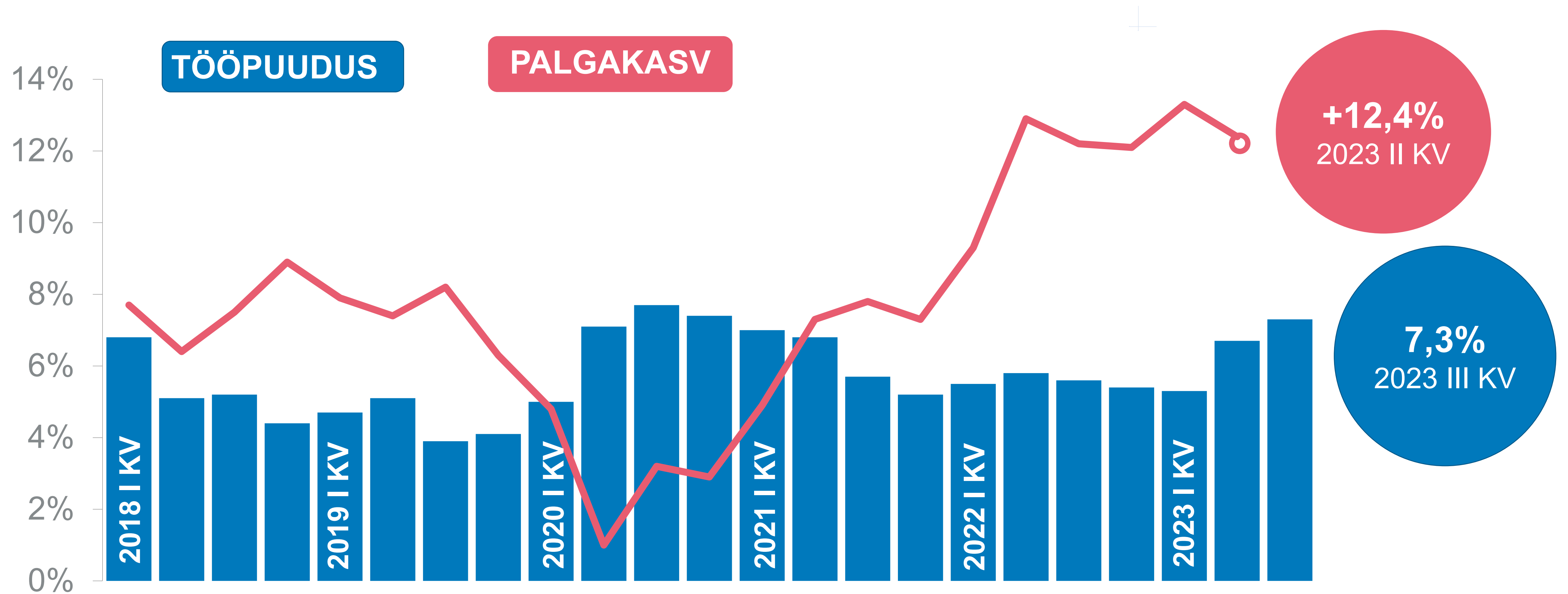
Ettevõtete müügitulu ja kasum on viimastel perioodidel kahanema hakanud

Ettevõtetele on aidanud laenumaksetega toime tulla müügitulu ja kasumi varasem kiire kasv

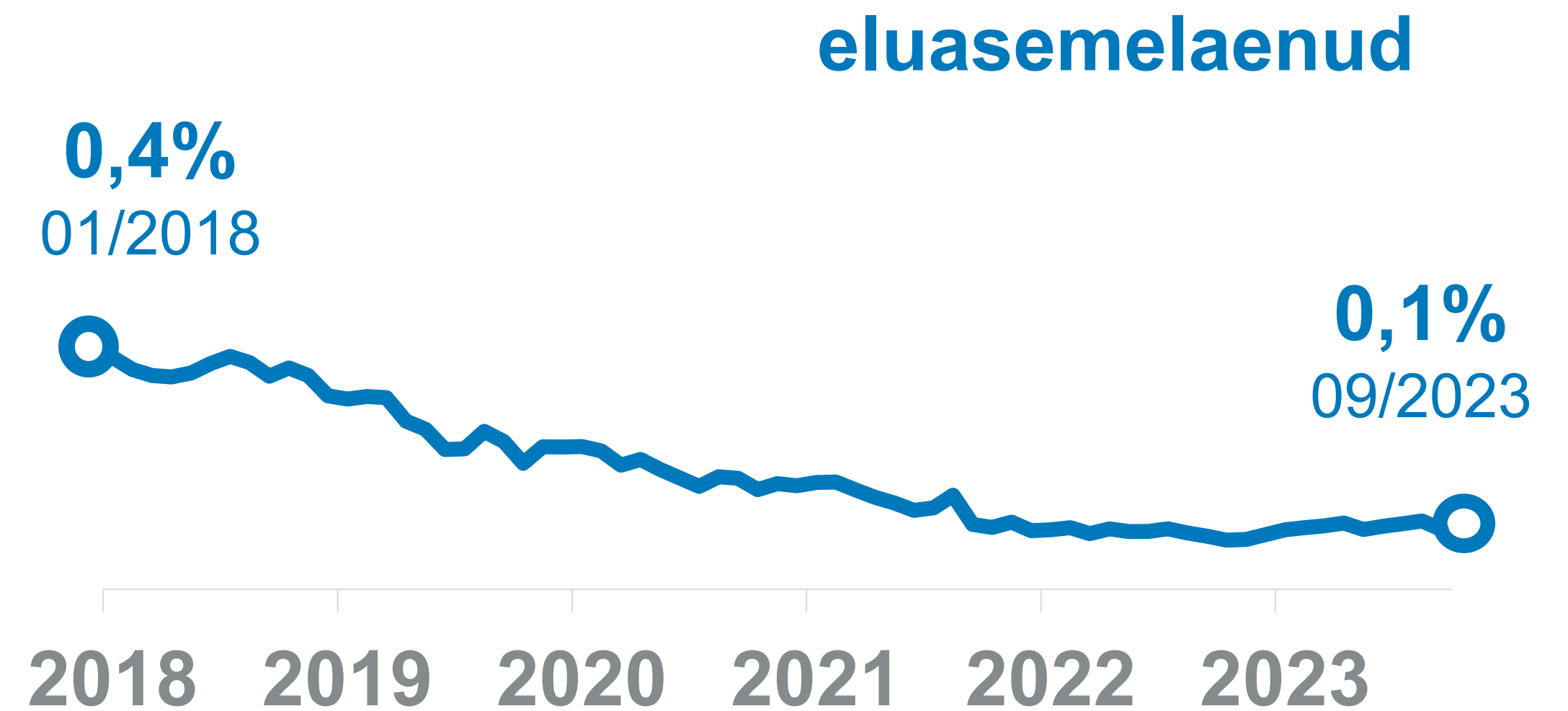
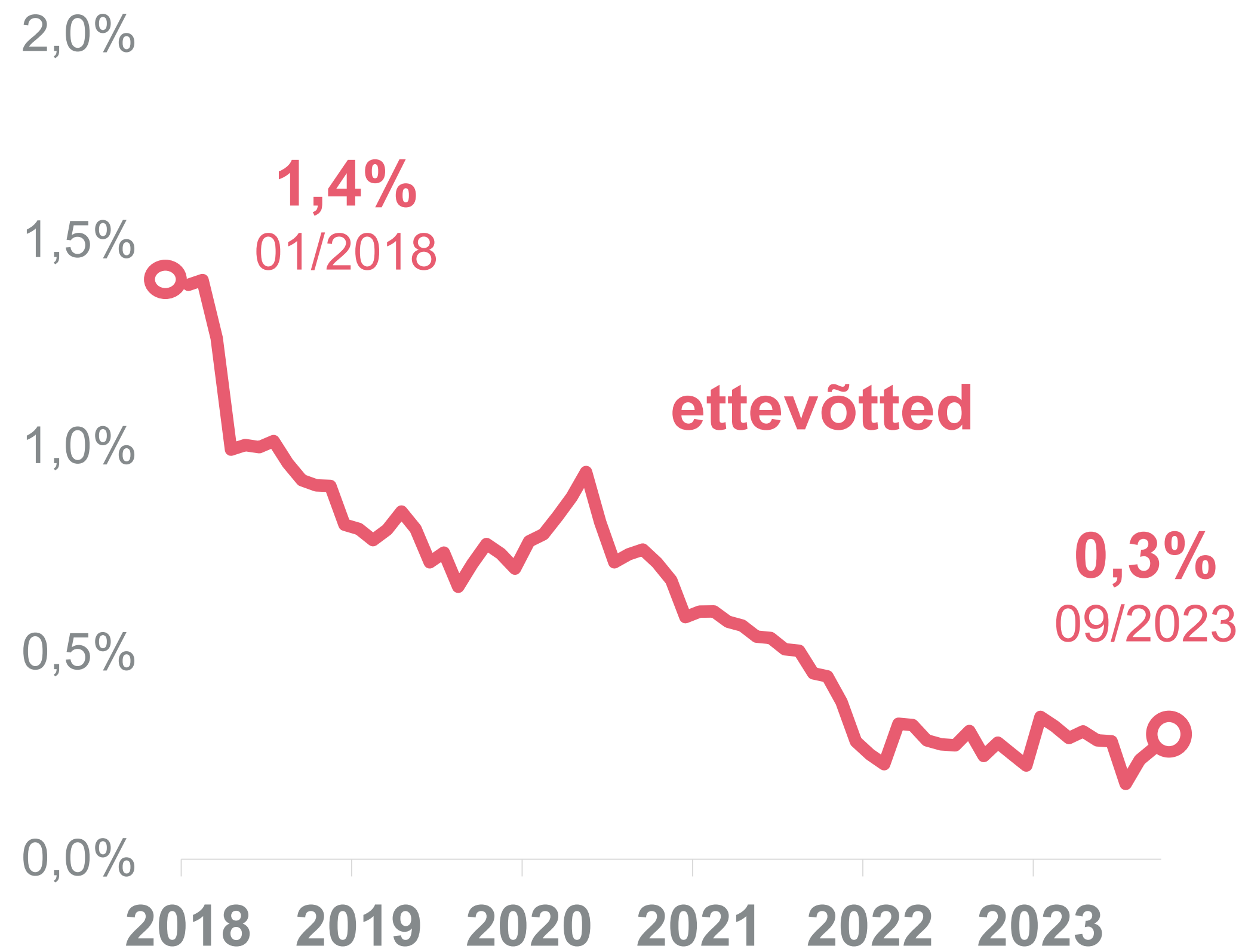

Majapidamised on laenumaksetega toime tulnud tänu madalana püsinud tööpuudusele ja kiirele palgakasvule

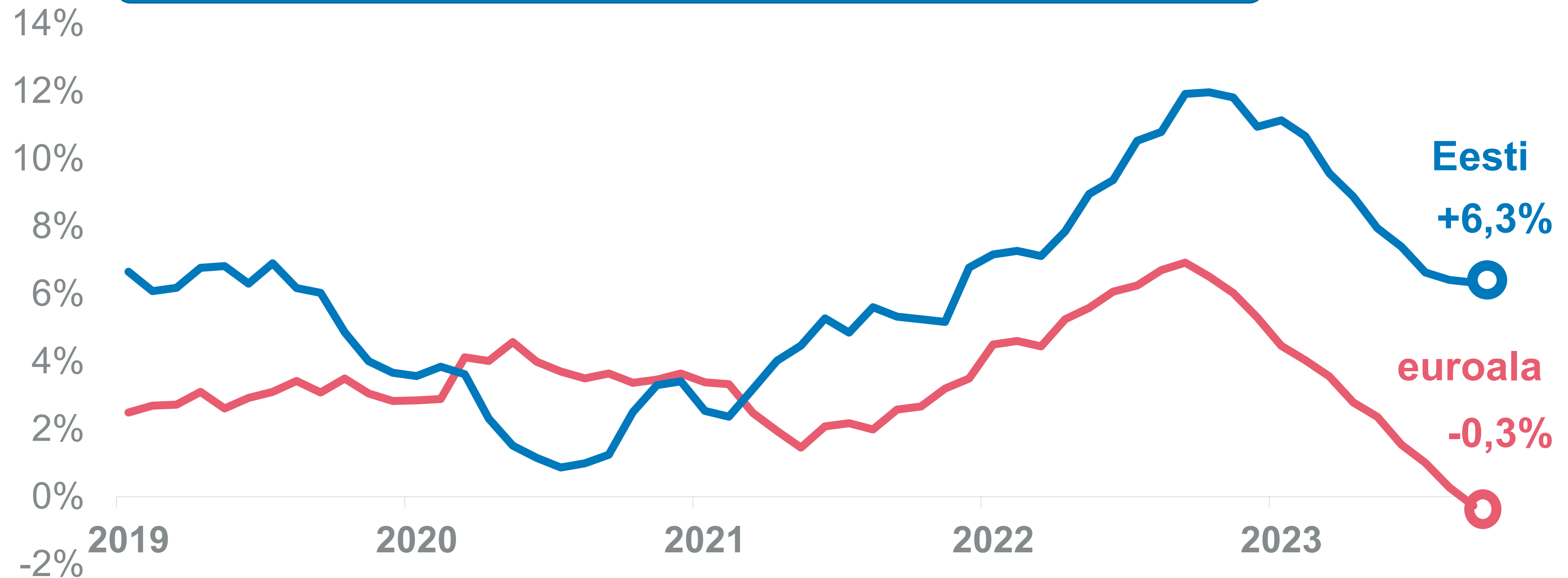
Pankade laenukvaliteet on vaatamata majanduslangusele endiselt hea

ÜLE 60 PÄEVA MAKSETÄHTAEGA ÜLETAVAD LAENUD*

Laenukasv on aeglustunud, kuid siiski endiselt palju kiirem kui euroalal

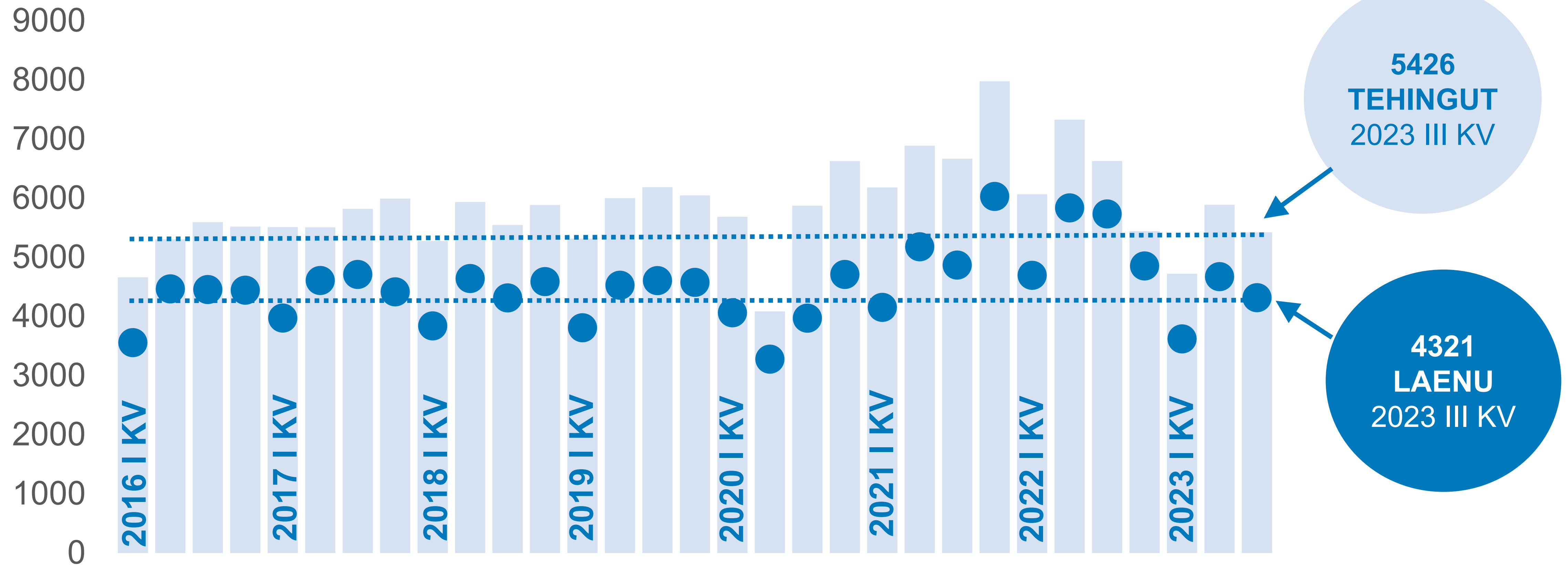
ETTEVÖTETE JA MAJAPIDAMISTE LAENUJÄÄGI AASTAKASV

Eluasemelaenu turu aktiivsus on taandunud pandeemiaeelsele tasemele

KORTERITEHINGUTE ARV

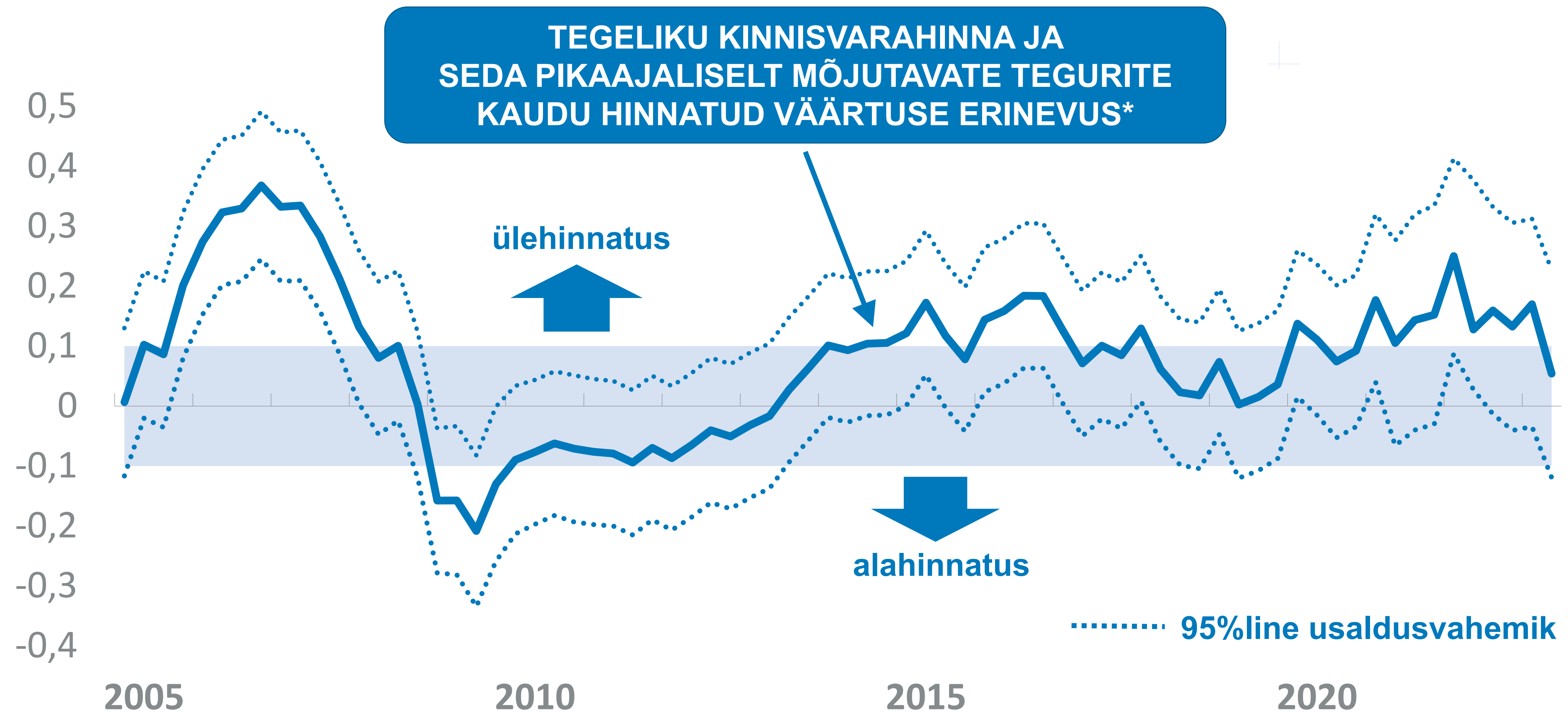
ELUASEMELAENUDE ARV

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

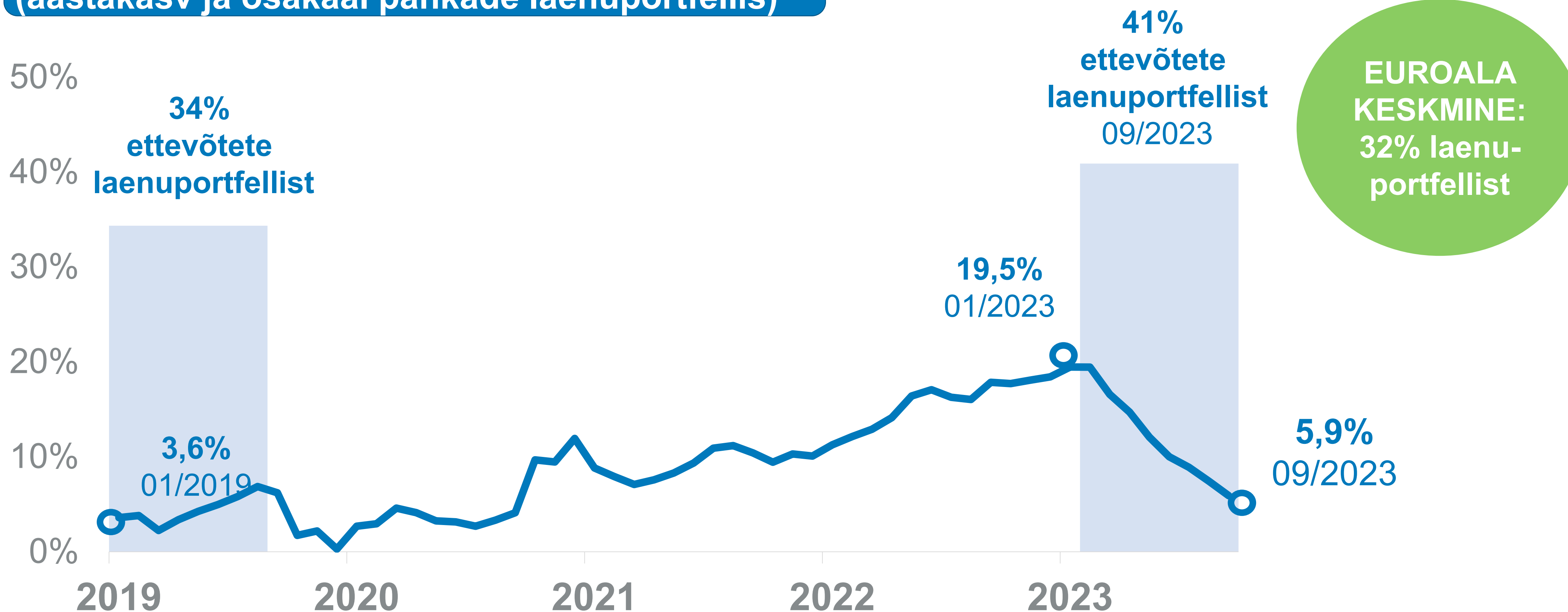
Allikad: Eesti Pank, maa-amet.

Kinnisvarahindade kasvu aeglustudes on eluasemeturu ülehinnatus vähenenud

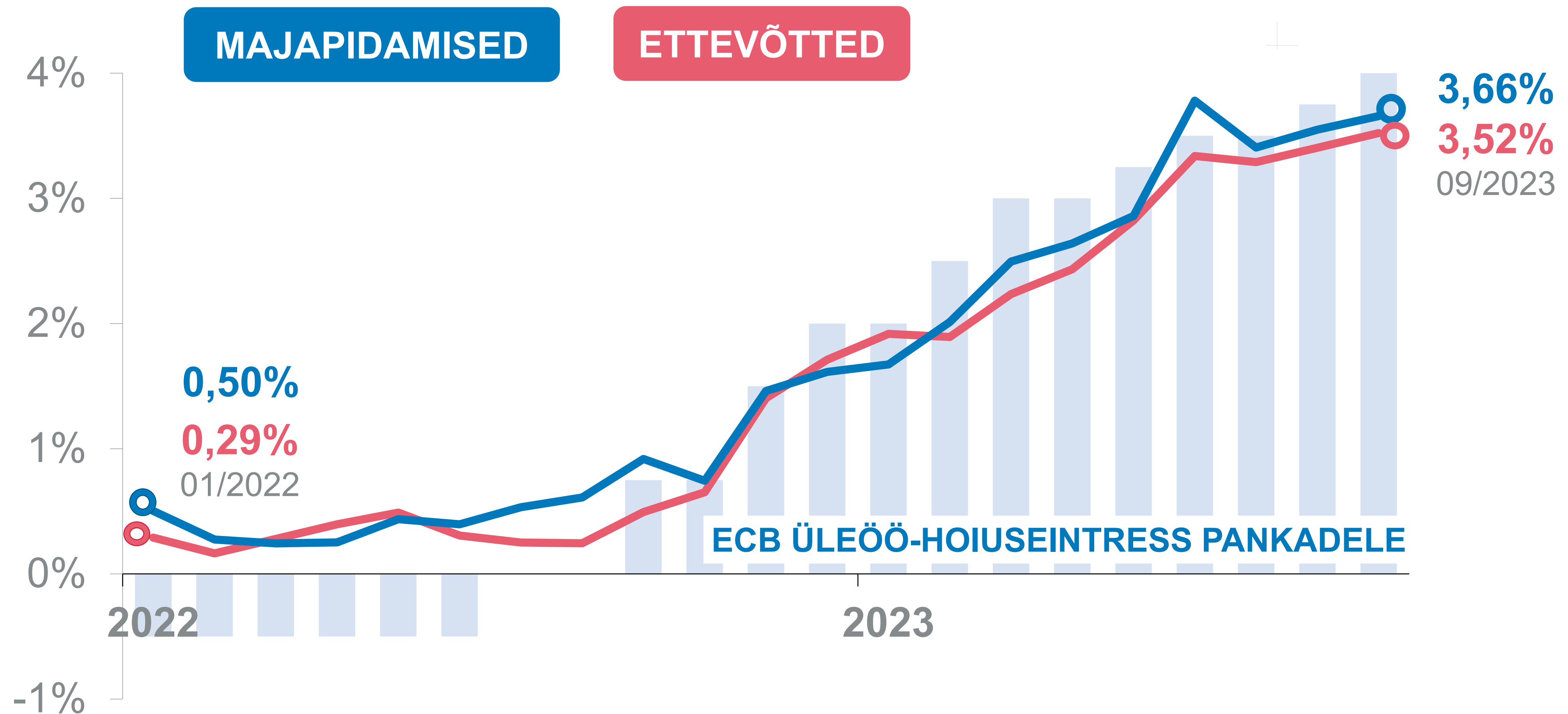

Pankade poolt kinnisvaraettevõtetele antud laenudega seotud riskid püsivad

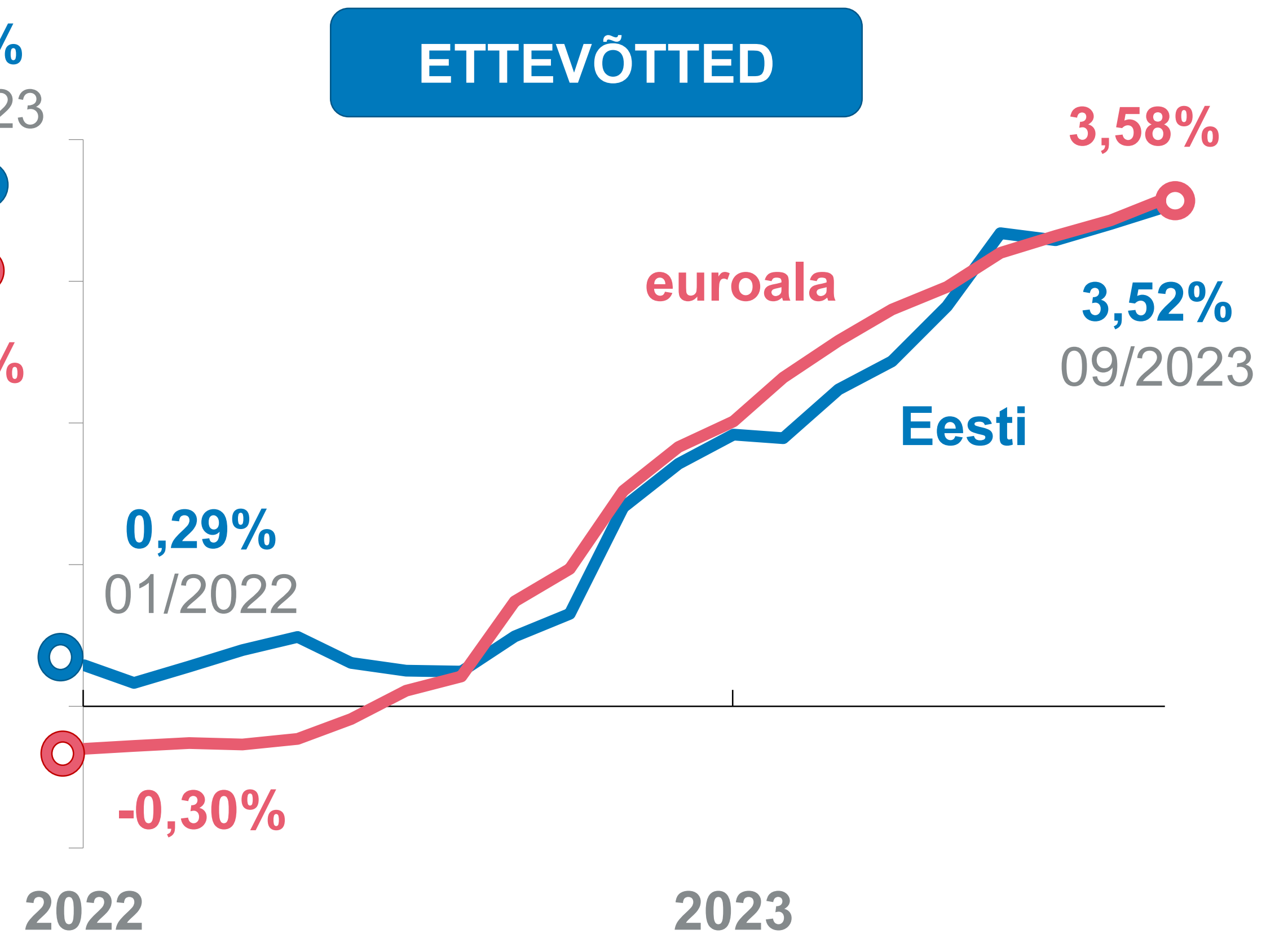
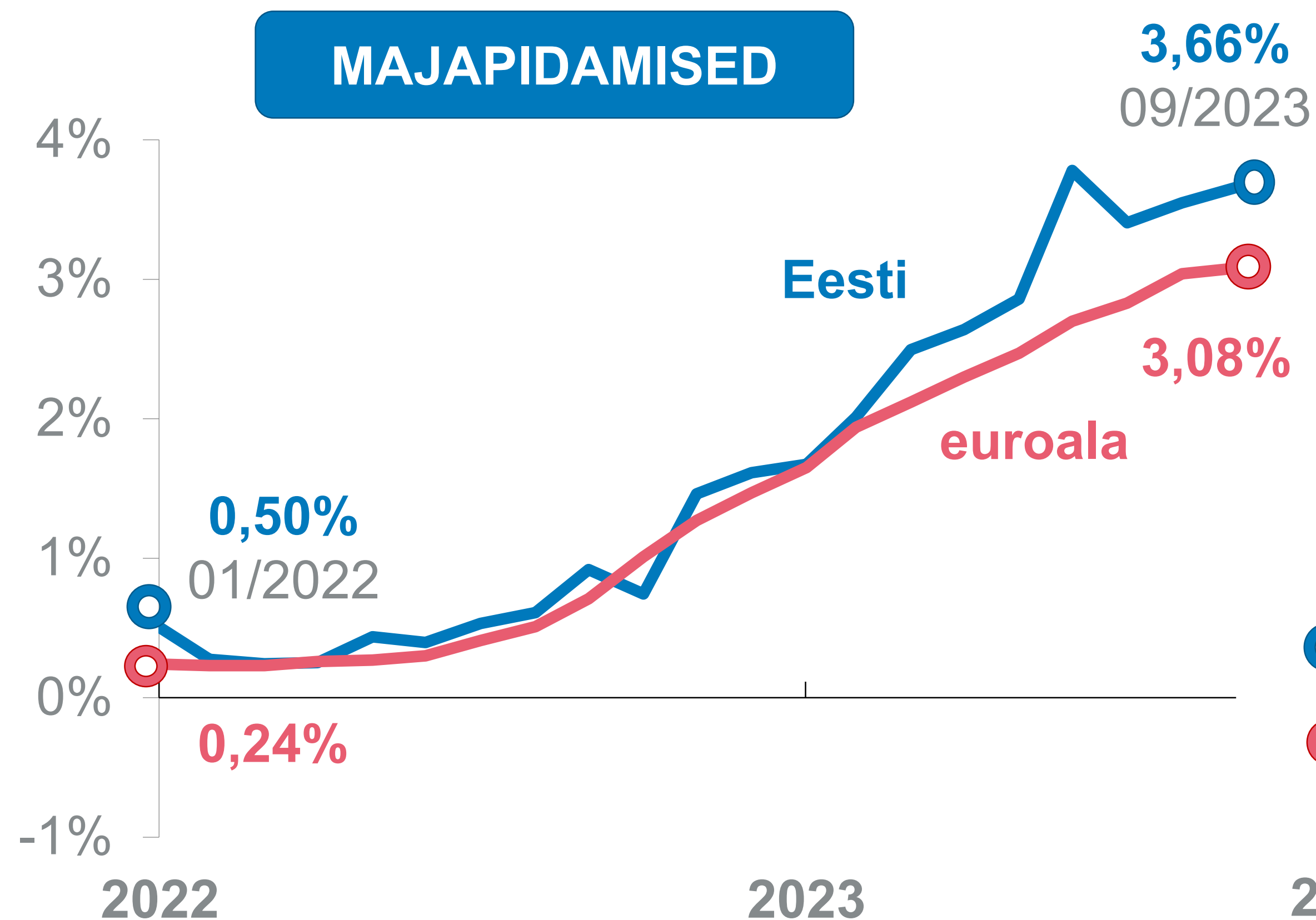
KINNISVARA- JA EHTUSETTEVÕTETE LAENUD (aastakasv ja osakaal pankade laenuportfellis)

Rahapoliitiliste intressimäärade tõustes on lisaks laenuintressimääradele kerkinud ka tähtajaliste hoiuste intressimäärad

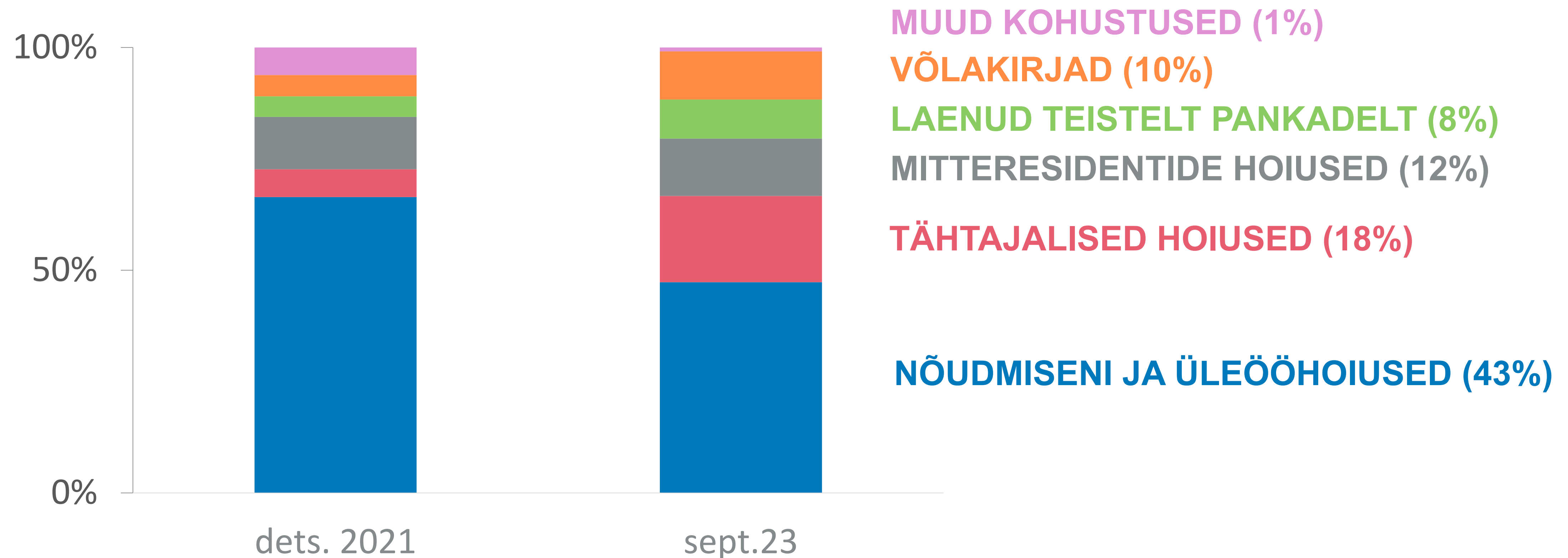

Eesti pankade poolt eraisikutele makstavad tähtajaliste hoiuste intressimäärad on euroala keskmisest kõrgemad

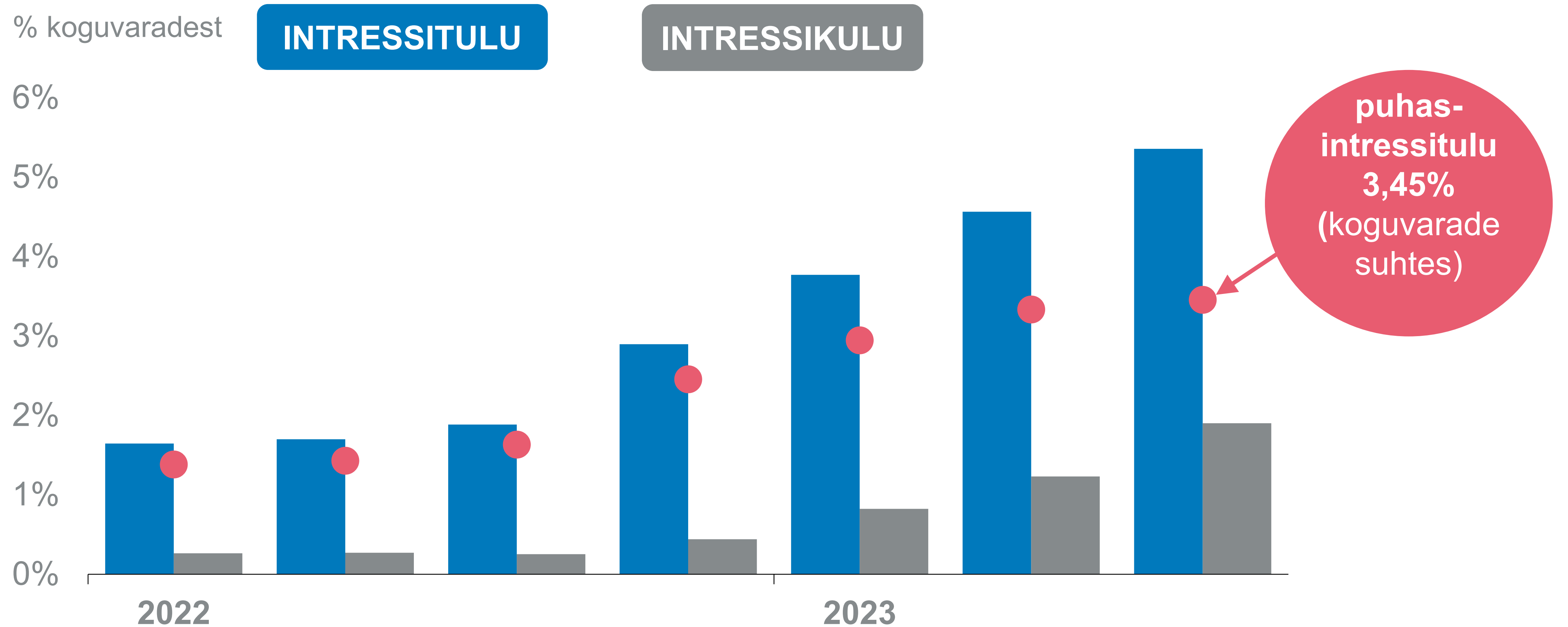

Kallima hinnaga rahastuse osakaal pankades on suurenenud ja rahastamiskulu tõstnud

PANKADE KOHUSTUSTE STRUKTUUR

Intressimäärade tõusu mõjul on pankade tulu hoogsalt kasvanud, kuid ka intressikulu on hakanud kerkima

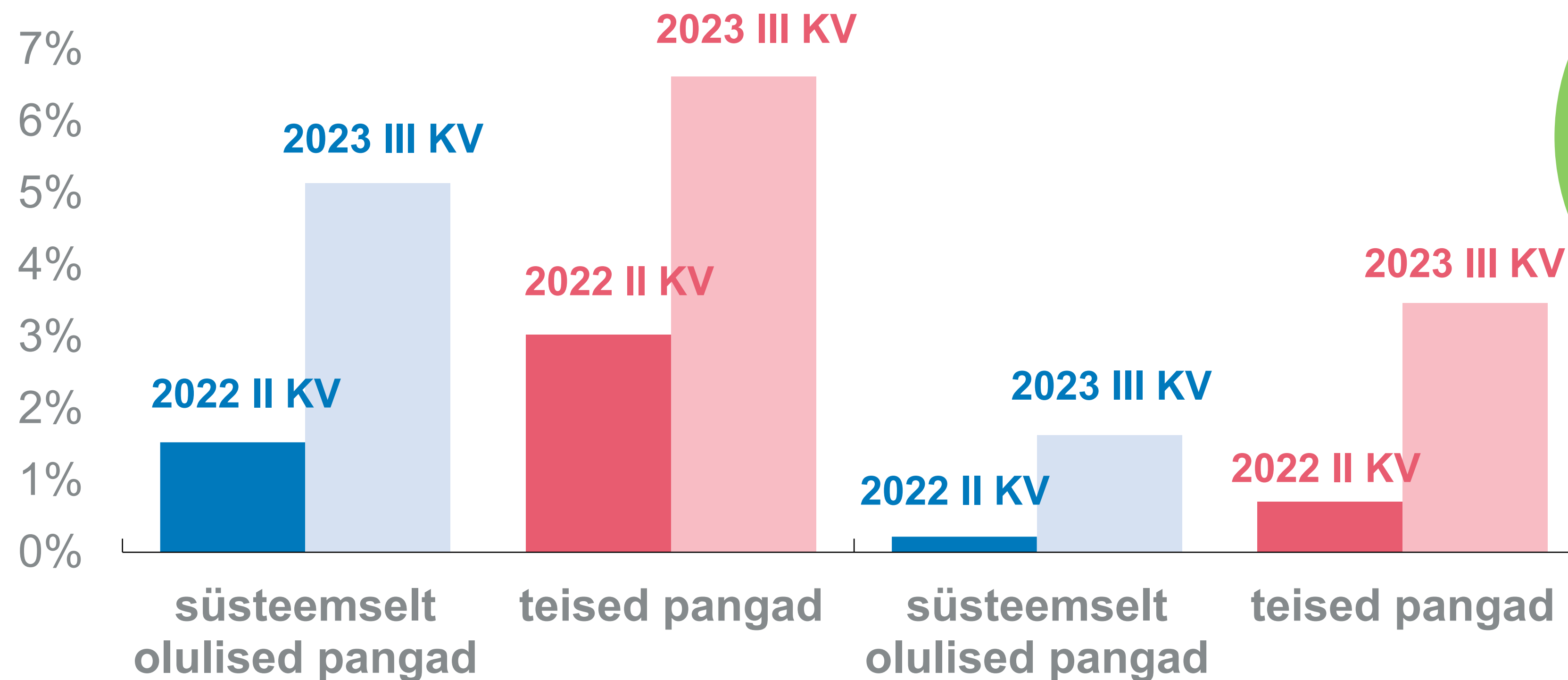

Intressitõusust võidavad nõudmiseni hoiuste osakaalu tõttu rohkem suuremad, süsteemselt olulised pangad

INTRESSITULU

INTRESSIKULU

% koguvaradest

PUHASINTRESSITULU:
SÜST. OL. PANGAD + 2,2 PP;
TEISED +0,8 PP

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Peamised riskid finantsstabiilsusele

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Majanduslangus ja aeglane taastumine ohustavad ettevõtete ja majapidamiste laenuteenindamise võimet

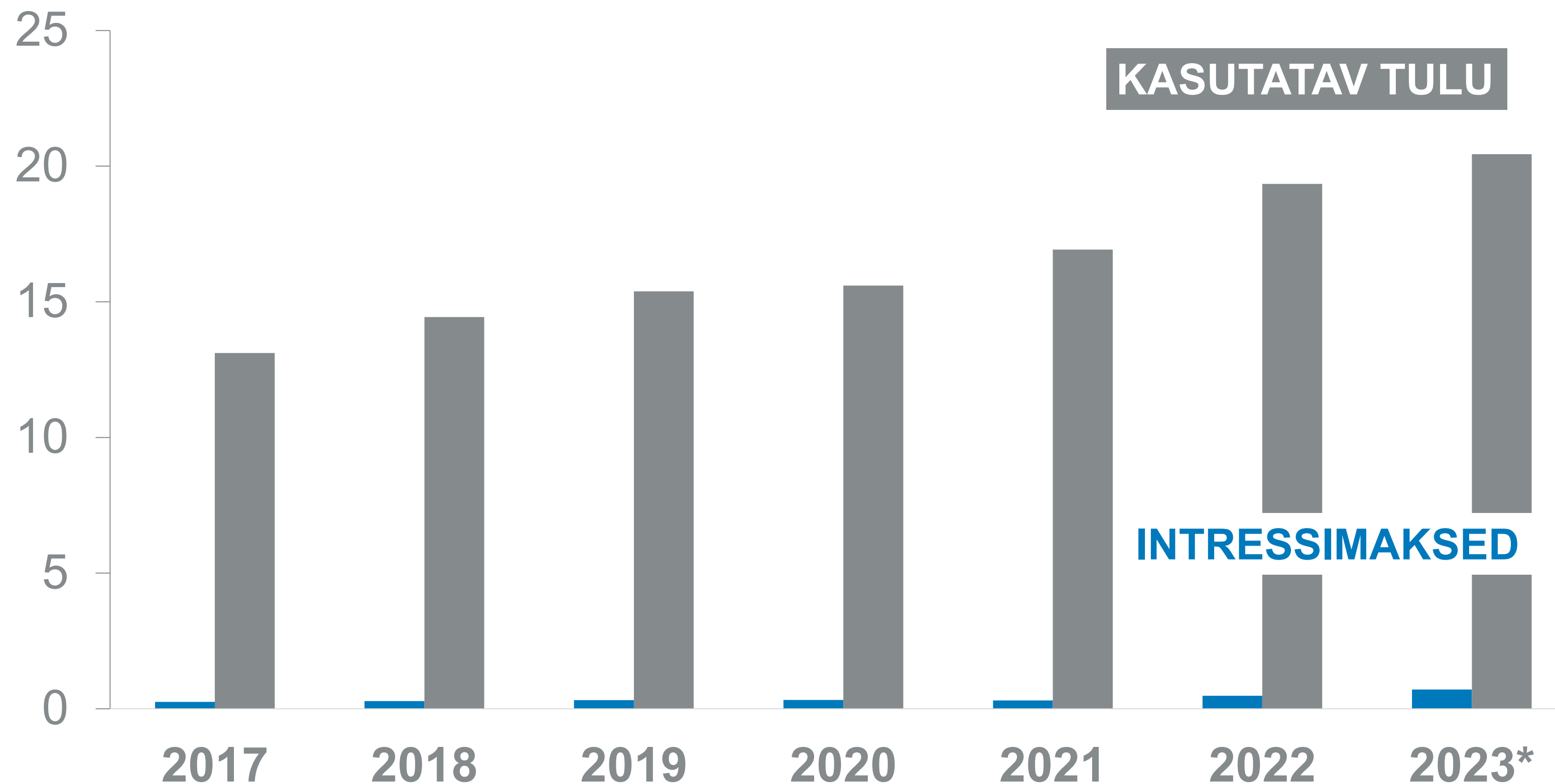
- Kaubanduspartnerite kesise majandusolukorra, Eesti ettevõtete vähenenud konkurentsivõime ja endiselt suure ebakindluse tõttu ei ole majanduse kiiret kasvule pöördumist oodata.
- Ettevõtete maksevõimele on suurimaks ohuks müügitulu langus pikema perioodi jooksul. Majapidamiste maksevõime puhul on määrav, kuidas areneb tööpuudus.
- Intressikulude kasv teeb laenuteenindamist keerulisemaks, kuid eraldiseisvalt suuri laenumakseprobleeme kaasa ei too.

Intressitõusude koormus ettevõtetele ja inimestele on väiksem kui kiire hinnatõusu jätkumisega kaasnev kahju

MAJAPIDAMISTE INTRESSIMAKSED JA KASUTATAV TULU

MLD €

Kui 2021. aastal moodustasid intressimaksud 1,8% majapidamiste kasutatavast tulust, siis 2023. aasta II kvartali seisuga 3,5%.

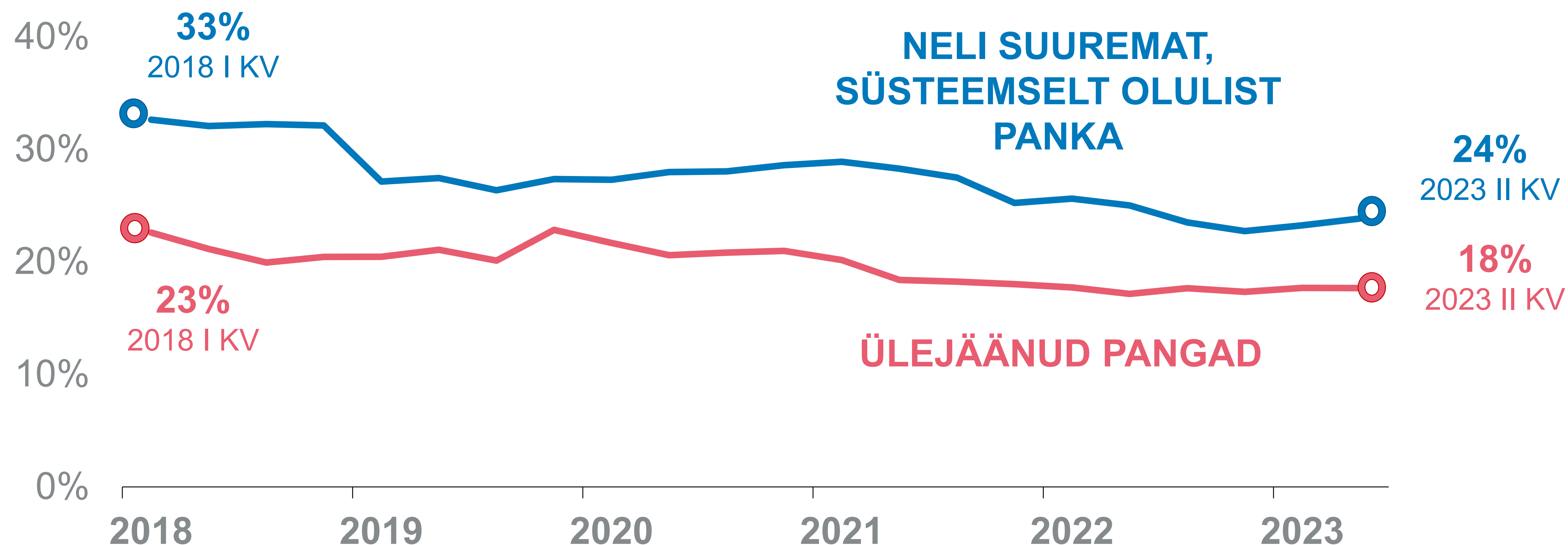

Hoiuseintressimäärade tõus suurendab pankade intressikulu

- Seni on intressimäärade tõusu mõjul suurenenud peamiselt pankade intressitulu, ettevaates aga hakkab suurenema pigem intressikulu.
- Eesti pangandussektori intressikulu on olnud madal tänu nõudmiseni hoiuste suurele osakaalule. Tähtajaliste hoiuste intressimäärade tõus on aga suurendanud tähtajaliste hoiuste osa nõudmiseni hoiuste arvelt.
- Hoiuste kasvu aeglustudes on pangad pidanud suurendama välismaistelt emapankadelt võetud laenude ja võlakirjade emiteerimise teel saadud rahastuse osa.

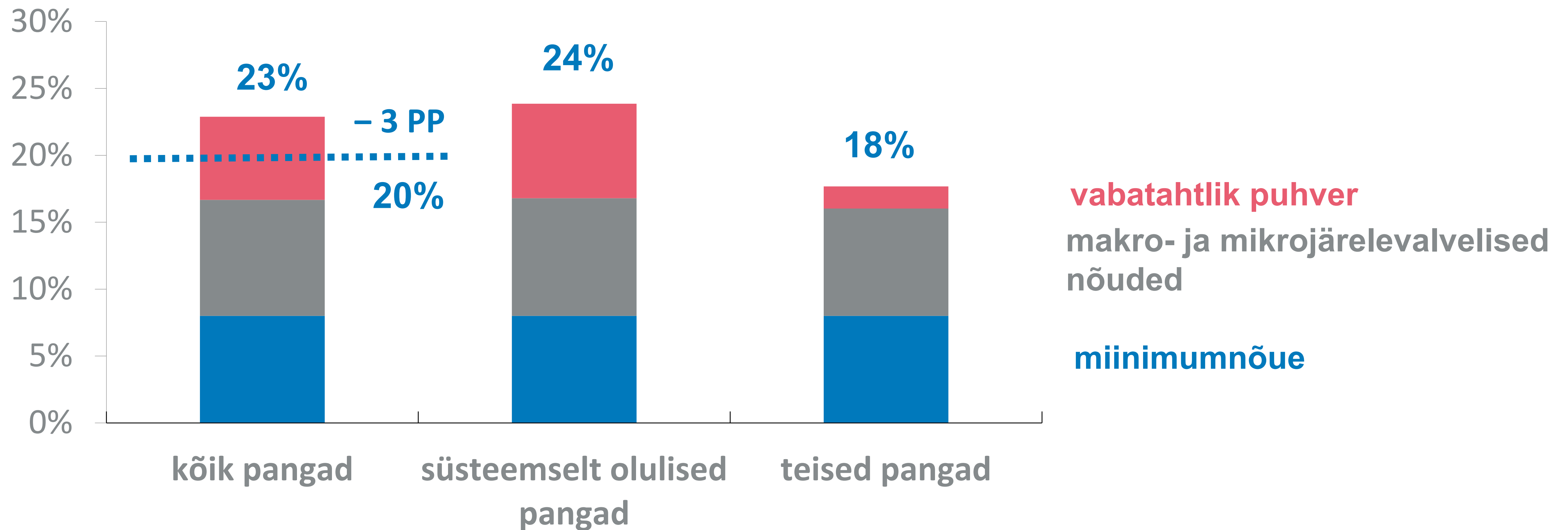

Pankade kapitaliseeritus on praegu piisav, kuid olnud viimastel aastatel dividendide maksmist soosiva maksustamise tõttu langustrendil

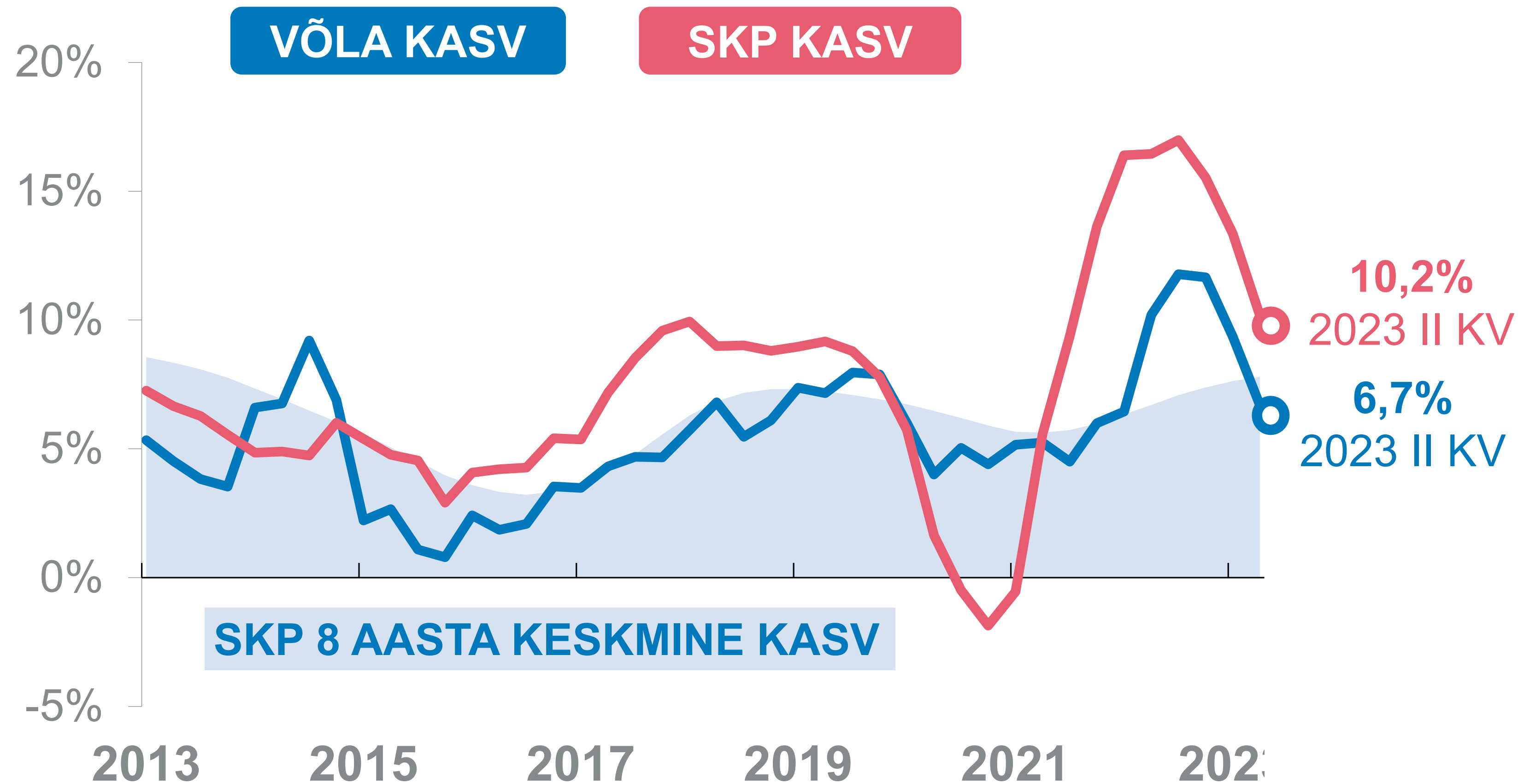

Pankade plaanitavad täiendavad dividendide väljamaksud vähendaksid kapitalinõudeid ületavat kapitalivaru poole võrra

PANKADE KAPITALISEERITUS (2023 II KV)

Eesti Panga kapitalinõuded pankadele on endiselt vajalikud, et tagada piisav kapitalivaru riskide katteks

Vastutsüklilise kapitalipuhvri nõude määr jääb 1,5%-le, kuna varasema kiire laenukasvu tõttu on pankade laenuportfell täna riskantsem.

Kokkuvõtteks

- Probleemlaenude osakaal tõenäoliselt suureneb, kuid tänu varem kogutud puhvritele ei kaasne sellega suuri tagasilööke finantsstabiilsusele ja majandusele.
- Intressimäärade tõus suurendab lisaks intressitulule ka pankade rahastamiskulu ja pankade kasumlikkus mõnevõrra väheneb.
- Pankade kogutud kapitalipuhvrid on praegu piisavad, et katta nõrga majanduskeskkonna tingimustes tekkida võivaid kahjumeid.
- Eesti Panga poolt pankadele kehtestatud kapitalipuhvrite nõuded on endiselt õigustatud ja vajalikud, et tagada piisav kapitalivaru riskide katteks.

